

Försäkringskassans inriktning för arbete med arbetsintegrerande sociala företag

Den här policyn vänder sig till chefer och medarbetare som kommer i kontakt med arbetsintegrerande sociala företag (hädanefter ASF) eller med kunder som har behov av anpassat stöd på vägen mot arbete genom exempelvis sådana företag.

Antalet ASF ökar och flera av Försäkringskassans partner (till exempel Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket och vissa kommuner) arbetar med att utveckla förutsättningarna för dem. Företagen kan stödja kunder inom flera av Försäkringskassans livssituationer och svarar på behovet av en mer inkluderande arbetsmarknad. Försäkringskassan är en efterfrågad partner i olika sammanhang beträffande ASF. Våra partner har förväntningar på oss att bidra till att utveckla förutsättningarna för företagen. För att vi ska hantera våra kunders behov och våra partners förväntningar på ett förtroendeskapande sätt, är det viktigt att vårt arbete har samma utgångspunkt, oavsett vilken del av Försäkringskassan som är berörd och involverad.

Policyn beskriver vad ASF är och Försäkringskassans inriktning för arbete kring ASF. Syftet med policyn är att beskriva en gemensam intern inriktning och att vara ett stöd för dem som kommer i kontakt med ASF i sitt arbete.

Innehåll

1	Vad är ASF?	3
1.1	Definition	3
1.2	Vad utmärker ASF?	3
2	Våra kunders behov av anpassade arbeten.....	4
3	Försäkringskassans inriktning	4
3.1	Vad innebär inriktningen externt?	4
3.2	Vad innebär inriktningen internt?	5

1 Vad är ASF?

1.1 Definition

ASF är företag som driver näringsverksamhet (producerar och säljer varor och/eller tjänster) och som

- har ett övergripande ändamål att integrera människor som har stora svårigheter att få och/eller behålla ett arbete, i arbetsliv och samhälle
- skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på andra väl dokumenterade sätt
- i huvudsak återinvesterar sina vinster i den egna verksamheten eller i liknade verksamheter
- är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet.

ASF är ingen egen juridisk företagsform och kan därför ses som vilket företag eller vilken arbetsgivare som helst. Definitionen visar endast vilka kriterier som måste vara uppfyllda för att företaget ska kunna räknas som ett ASF. Företagen har dubbla affärsidéer. Dels säljer de varor och tjänster på en marknad, dels säljer de platser för rehabilitering, arbetsträning med mera till myndigheternas kunder och brukare.

1.2 Vad utmärker ASF?

ASF är en typ av företagande som ökar successivt och som erbjuder arbetsplatser med stor förståelse för de utmaningar som ett arbetshinder kan medföra. Handledare och/eller verksamhetsledare, ofta med egen erfarenhet av utanförskap, eller som arbetat med personer med särskilda behov, stödjer medarbetarna att utveckla sin kompetens och att gradvis ta mer eget ansvar. Delaktighet och ”empowerment” (egenmakt) ska genomsyra all verksamhet. Exempel på metoder som används i arbetet är hjälp till självhjälp, ”supported employment” och att stegvis försöka stärka varje medarbetare att ta makt över sitt eget liv.

ASF finns inom flera områden, som till exempel hantverk, trädgårdstjänster, bilreconditionering, hotellverksamhet, park- och fastighetsskötsel, städning och andra servicetjänster. Viktiga arbetsuppgifter är också de som handlar om att driva själva företaget, som administration, marknadsföring och bokföring. Att dela med sig av egen erfarenhet och stötta nya medarbetare är också en del av arbetet i ett ASF.

Variationen mellan ASF är stor när det gäller utbudet av anställningar och insatser. Det rör sig om alltifrån daglig sysselsättning till arbetsförberedande insatser, arbetsprövnings- och arbetsträningsplatser samt anpassade arbetstillfällen.

2 Våra kunders behov av anpassade arbeten

ASF ger förutsättningar för arbete och egen försörjning som en del av våra kunder har direkt nytta av. Dessa kunder återfinns främst inom livssituationen Leva med funktionsnedsättning där flera av dem har behov av anpassade arbeten. De finns också inom livssituationerna Tillfälligt nedsatt arbetsförmåga (långtidssjukskrivna), Ny i Sverige eller arbetssökande samt Varaktigt nedsatt arbetsförmåga. Gemensamt för dessa grupper är att de står långt från en anställning på den vanliga arbetsmarknaden, men har potential att utföra individuellt anpassade arbeten. Sådana arbeten kan fungera som en kortsiktig lösning för kunden; antingen som en brygga till den vanliga arbetsmarknaden eller som en långsiktig lösning för att kunden ska få ökad möjlighet till egen försörjning.

ASF är också viktiga som goda exempel och bärare av värderingar som Försäkringskassan gärna ser en spridning av på arbetsmarknaden i stort. Företagen arbetar uttalat med att skapa förutsättningar för att till exempel personer med funktionsnedsättning ska kunna försörja sig genom arbete. Det görs utifrån synsättet att det tillför värde till verksamheten. Synsättet förväntas öka förutsättningarna för att Försäkringskassans kunder ska kunna få eller behålla en anställning trots att deras arbetsförmåga är nedsatt.

3 Försäkringskassans inriktning

Försäkringskassan arbetar för att behovet av offentlig försörjning genom socialförsäkringen ska minska och graden av egen försörjning genom arbete ska öka. Vi har kundgrupper som är i behov av individuellt anpassade arbeten för att kunna försörja sig själva genom arbete. Framväxten av ASF bidrar till en inkluderande arbetsmarknad som kan förhindra och minska utanförskap. Vår inriktning är därför att vi vill stödja våra partner som arbetar för att nya ASF etableras och att befintliga företag får hållbara förutsättningar att fortsätta utveckla sin verksamhet.

Vi vill bidra till att ASF finns i hela landet och att våra kunder vid behov erbjuds plats hos dem.

3.1 Vad innebär inriktningen externt?

Externt innebär inriktningen att Försäkringskassan ska stödja myndigheter och andra aktörer som har uppdragen, kunskaperna och incitamenten att vara drivande i arbetsmarknadsfrågor och framväxten av ASF. Det kan till exempel vara

Arbetsförmedlingen, kommunerna och Tillväxtverket. Vårt stöd anpassas efter behov och lokala förutsättningar. Vi

- sprider kunskap om våra kunders behov och förutsättningar på arbetsmarknaden.
- informerar kunder, myndigheter och andra aktörer om ASF via bland annat sofisam.se
- använder möjligheterna som lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser ger när det gäller att öka kundernas möjligheter att närma sig och få tillgång till arbetsmarknaden via bland annat ASF.
- är en aktiv part inom Europeiska socialfonden där utveckling av ASF kan vara en insats när det gäller att skapa nya innovativa vägar in i arbetslivet för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

3.2 Vad innebär inriktningen internt?

- Berörda medarbetare har kunskap om vad ASF är och vilka företag som finns i den region man verkar i.
- Berörda medarbetare har kunskap om hur kunden ska få en lämplig insats utifrån sitt behov, till exempel hos ett ASF.
- Försäkringskassans agerande som arbetsgivare präglas av samma värderingar som ASF, enligt policy och handlingsplan för likabehandling.
- Försäkringskassan beaktar sociala hänsyn vid upphandlingar enligt policyn för inköp.

Ann Persson Grivas

Magnus Adolfsson